

OBEC RABČICE

Interná smernica

č. 2/2008

Zásady rozpočtového hospodárenia obce Rabčice

V Rabčiciach dňa 1.2.2008

Obecné zastupiteľstvo obce Rabčice na základe § 9 zákon SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a predpisov s použitím zákonov NR SR č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v platnom znení a č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení vydáva tieto

Z á s a d y **rozpočtového hospodárenia obce Rabčice**

Úvodné ustanovenia

- 1/ Tieto zásady upravujú postavenie, funkciu a zostavovanie rozpočtu obce Rabčice. Určujú kompetencie v oblasti rozpočtového hospodárenia a vymedzujú zodpovednosť za nakladanie s rozpočtovými prostriedkami.
- 2/ Zásady upravujú rozpočtový proces, pravidlá rozpočtového hospodárenia, zostavovanie a schvaľovanie záverečného účtu obce.

Vymedzenie pojmov

- 1/ Rozpočet je základným nástrojom finančného hospodárenia obce Rabčice, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce v príslušnom rozpočtovom roku.
- 2/ Viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce Rabčice, v ktorom sú v rámci ich pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov najmenej na tri rozpočtové roky.
- 3/ Záväzný ukazovateľ sa pre účely týchto zásad rozumie záväzný limit výdavkov ako výška výdavku rozpočtu, ktorú nemožno prekročiť.

I. časť **Rozpočet**

- 1/ Finančné hospodárenie obce Rabčice sa riadi schváleným rozpočtom.
- 2/ Pred schválením je rozpočet obce zverejnený najmenej 15 dní spôsobom obvyklým, aby sa k nemu mohli obyvatelia obce vyjadriť.
- 3/ Rozpočtový rok je zhodný s kalendárnym rokom. Rozpočtové prostriedky môžu byť použité iba do konca rozpočtového roka. Výdavky, ktoré nebudú bankou realizované do 31. decembra rozpočtového roka, zaťažia rozpočet obce nasledujúceho rozpočtového roka, aj keď sa týkajú predchádzajúceho roka.
- 4/ Rozpočtové prostriedky sa môžu používať len na určené účely schválené rozpočtom a na krytie nevyhnutných potrieb a opatrení vyplývajúcich z osobitných predpisov, pričom je nevyhnutné zabezpečiť maximálnu hospodárnosť a efektívnosť ich použitia.
- 5/ Rozpočet obce sa vnútorne člení na
 - a) bežné príjmy a bežné výdavky (ďalej len "bežný rozpočet"),
 - b) kapitálové príjmy a kapitálové výdavky (ďalej len "kapitálový rozpočet"),
 - c) finančné operácie.

6/ Rozpočet obce sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový. Obec je povinná zostaviť svoj bežný rozpočet ako vyrovnaný alebo prebytkový. Bežný rozpočet sa môže zostaviť ako schodkový, ak sa vo výdavkoch bežného rozpočtu rozpočtuje použitie účelovo určených prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu, nevyčerpaných v minulých rokoch; výška schodku takto zostaveného bežného rozpočtu nesmie byť vyššia ako suma týchto nevyčerpaných prostriedkov. Kapitálový rozpočet sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový; kapitálový rozpočet sa môže zostaviť ako schodkový, ak tento schodok možno kryť zostatkami finančných prostriedkov obce z minulých rokov, návratnými zdrojmi financovania, alebo je tento schodok krytý prebytkom bežného rozpočtu v príslušnom rozpočtovom roku. Ak je bežný rozpočet alebo kapitálový rozpočet zostavený ako prebytkový, možno prebytok príslušného rozpočtu použiť na úhradu návratných zdrojov financovania.

7/ Rozpočet obce môže obsahovať finančné vzťahy k rozpočtom iných obcí, ako aj finančné vzťahy k rozpočtu vyššieho územného celku, do ktorého územia obec patrí, ak plnia spoločné úlohy.

8/ V rozpočte obce sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom.

9/ Príjmy rozpočtu obce sú :

- a) výnosy miestnych daní a poplatkov podľa osobitného predpisu,
- b) nedaňové príjmy z vlastníctva a z prevodu vlastníctva majetku obce a z činnosti obce a jej rozpočtových organizácií podľa tohto alebo osobitného zákona,
- c) výnosy z finančných prostriedkov obce,
- d) sankcie za porušenie finančnej disciplíny uložené obcou,
- e) dary a výnosy dobrovoľných zbierok v prospech obce,
- f) podiely na daniach v správe štátu podľa osobitného predpisu,
- g) dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok a dotácie zo štátnych fondov,
- h) ďalšie dotácie zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok,
- i) účelové dotácie z rozpočtu vyššieho územného celku alebo z rozpočtu inej obce na realizáciu zmlúv podľa osobitných predpisov,
- j) prostriedky z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na konkrétny účel,
- k) iné príjmy ustanovené osobitnými predpismi.

Obec môže na plnenie svojich úloh použiť aj

- a) prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov (ďalej len "peňažné fondy"),
- b) zisk z podnikateľskej činnosti,
- c) návratné zdroje financovania,
- d) združené prostriedky.

Za vlastné príjmy rozpočtu obce sa považujú príjmy rozpočtu obce podľa odseku 7 písm. a) až f). Za vlastné príjmy sa považujú aj príjmy podľa odseku 7 písm. k), ak tak ustanoví osobitný predpis. O použití vlastných príjmov rozpočtu obce rozhoduje obec samostatne. To neplatí pri dare, ak darca určí účel, na ktorý sa majú darované prostriedky použiť. Príjmy rozpočtu obce podľa odseku 7 písm. g) až j) môže obec použiť len v súlade s účelom, na ktorý sa prostriedky poskytnú.

10/ Z rozpočtu obce sa uhrádzajú :

- a) záväzky obce vyplývajúce z plnenia povinností ustanovených osobitnými predpismi,
- b) výdavky na výkon samosprávnych pôsobností obce podľa osobitných predpisov a na činnosť rozpočtových organizácií a príspevkových organizácií zriadených obcou,
- c) výdavky na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy podľa osobitných predpisov,
- d) výdavky spojené so správou, údržbou a zhodnocovaním majetku obce a majetku iných osôb, ktorý obec užíva na plnenie úloh podľa osobitných predpisov,
- e) záväzky vzniknuté zo spolupráce s inou obcou alebo s vyšším územným celkom, prípadne s ďalšími osobami na zabezpečenie úloh vyplývajúcich z pôsobnosti obce vrátane záväzkov vzniknutých zo spoločnej činnosti,
- f) výdavky vyplývajúce z medzinárodnej spolupráce obce,
- g) úroky z prijatých úverov, pôžičiek a návratných finančných výpomocí,
- h) výdavky súvisiace s emisiou cenných papierov vydaných obcou a na výdavky na úhradu výnosov z nich,
- i) iné výdavky ustanovené osobitnými predpismi.

Z rozpočtu obce sa môžu poskytovať dotácie právnickým osobám, ktorých zakladateľom je obec, a to na konkrétne úlohy a akcie vo verejnom záujme alebo v prospech rozvoja územia obce. Obec môže poskytovať dotácie inej obci alebo vyššiemu územnému celku, ak zabezpečuje niektoré úlohy pre obec alebo ak ide o poskytnutie pomoci pri likvidácii následkov živelnnej pohromy, havárie alebo inej podobnej udalosti na ich území.

Do prijatia prostriedkov štátneho rozpočtu obcou na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy môže obec použiť na úhradu týchto nákladov vlastné príjmy. Po prijatí prostriedkov štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy prostriedky štátneho rozpočtu obec zúčtuje v prospech svojho rozpočtu.

Právnickej osobe neuvedenej v odseku 11 a fyzickej osobe - podnikateľovi, ktorí majú sídlo alebo trvalý pobyt na území obce alebo ktoré pôsobia, vykonávajú činnosť na území obce, alebo poskytujú služby obyvateľom obce, môže obec poskytovať dotácie za podmienok ustanovených všeobecne záväzným nariadením obce len na podporu všeobecne prospešných služieb, všeobecne prospešných alebo verejnoprospešných účelov, na podporu podnikania a zamestnanosti.

Ak obec spolupracuje na základe zmluvy o zriadení združenia obcí alebo zakladá právnickú osobu podľa osobitného predpisu, alebo nadobúda majetkové účasti na podnikaní právnickej osoby založenej podľa osobitného predpisu, môže použiť rozpočtové prostriedky na úhradu členského príspevku, na založenie právnickej osoby podľa osobitného predpisu alebo na nadobudnutie majetkových účastí na podnikaní takej právnickej osoby.

V rozpočte obce na príslušný rozpočtový rok sa prostriedky podľa odsekov 11 a 13 rozpočtujú na konkrétnu akciu, úlohu alebo účel použitia prostriedkov. Podliehajú ročnému zúčtovaniu s rozpočtom obce a ich poskytnutím nemožno zvýšiť celkový dlh obce.

II. časť

Rozpočtový proces

1/ Obecné zastupiteľstvo (ďalej OZ) schvaľuje rozpočet a výsledky hospodárenia v rozlíšení na funkčnú klasifikáciu a položky (na úrovni kategórii – napr. 610, 620, 630, ...) v zmysle platnej rozpočtovej klasifikácie ustanovenej osobitným predpisom.

Pôsobnosť jednotlivých subjektov pri spracovaní rozpočtu je nasledovná :

A. Obecný úrad (ďalej OcÚ) zabezpečuje organizačné a materiálno-technické záležitosti súvisiace s vytváraním návrhu rozpočtu obce na príslušný rok.

Za tým účelom :

- zabezpečuje odborné podklady a ďalšie písomnosti potrebné na spracovanie rozpočtu obce,
- sústreďuje požiadavky na zahrnutie do rozpočtu, pričom zohľadňuje potrebu finančných prostriedkov na úhrady zrealizovaných výkonov, ktoré neboli zaplatené do konca predchádzajúceho roka,
- vypracováva alternatívne návrhy rozpočtu,
- sumarizuje výsledky hospodárenia za uplynulé obdobie,
- na požiadanie spracúva jednotlivé podkladové materiály, rozbor, analýzy a pod.,
- dbá na dodržiavanie rozpočtu a schválených VZN a opatrení v nadväznosti na schválený rozpočet

B. Komisia OZ :

- v rámci svojej pôsobnosti predkladajú požiadavky na čerpanie rozpočtu od obyvateľov obce, právnických a fyzických osôb na území obce,
- posudzujú tieto požiadavky a vybrané priority predkladajú OcÚ na zapracovanie do návrhu rozpočtu najneskôr do 30.10.,
- posudzujú návrh rozpočtu v rámci svojej pôsobnosti vypracúvajú iniciatívne návrhy a podnety na jeho zabezpečenie.

C. Finančná komisia OZ :

- v spolupráci s OcÚ zbilancuje možné zdroje príjmov, na ich základe navrhne objem výdavkov rozpočtu obce na príslušné odvetvia,
- vypracováva návrh rozpočtu obce podľa priorit stanovených komisiou OZ a predkladá ho OZ na schválenie,
- navrhuje opatrenia na zabezpečenie rozpočtu obce,

III. časť

Zmeny rozpočtu a rozpočtové opatrenia

1/ Zmeny rozpočtu vrátane zmeny programov obce schvaľuje obecné zastupiteľstvo podľa osobitných predpisov s výnimkou účelovo určených prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z Európskej únie a iných prostriedkov zo zahraničia na konkrétny účel, z rozpočtu iného subjektu verejnej správy a darov, ak darca určí účel daru.

2/ Starosta obce vykonáva zmeny rozpočtu v priebehu roka rozpočtovými opatreniami, ktorými sú:

- a) presun rozpočtovaných prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu v rámci jednotlivých kapitol (funkčnej klasifikácie) a položiek (na úrovni kategórii), pričom sa nemenia celkové príjmy a výdavky
- b) povolené prekročenie výdavkov pri dosiahnutí vyšších príjmov
- c) viazanie rozpočtovaných prostriedkov

Presunom rozpočtovaných prostriedkov môže starosta obce zabezpečiť rozpočtové prostriedky na úhradu nevyhnutného výdavku, na ktorý neboli v rozpočte vyčlenené potrebné alebo dostatočné prostriedky. Starosta obce je oprávnený presunúť rozpočtované prostriedky v rámci schváleného rozpočtu v rámci jednotlivých kapitol (funkčnej klasifikácie) a položiek (na úrovni kategórii), pričom nemôže meniť celkové príjmy a výdavky rozpočtu obce, ani záväzné ukazovatele.

Povolené prekročenie výdavkov je oprávnenie starostu obce prekročiť schválený rozpočet výdavkov v prípade dosiahnutia vyšších príjmov v porovnaní s rozpočtom.

Viazanie rozpočtovaných prostriedkov je časové a vecné obmedzenie ich použitia. Starosta obce je oprávnený viazať rozpočtované prostriedky obce v prípade, ak:

- sa očakáva narušenie vyrovnanosti bežného rozpočtu z iných dôvodov, ako použitím rezervného fondu, alebo použitím účelovo určených prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu, nevyčerpaných v minulých rokoch.
- sa neplnia rozpočtové príjmy,
- boli v rozpočte zabezpečené prostriedky na vykonanie úloh, ktorých plnenie prešlo na iné subjekty, resp. sa vôbec, alebo sčasti nebudú realizovať.

3/ Starosta obce je povinný viesť evidenciu vykonaných rozpočtových opatrení.

4/ Úpravy rozpočtu nad rozsah rozpočtových opatrení budú riešené návrhom na zmenu rozpočtu obce (rozpočtovým opatrením), ktoré bude schvaľovať OZ.

IV. časť **Rozpočtové provizorium**

1/ Ak rozpočet obce na nasledujúci rozpočtový rok neschváli obecné zastupiteľstvo do 31. decembra bežného roka, hospodári obec podľa rozpočtu obce predchádzajúceho rozpočtového roka, pričom výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória nesmú v každom mesiaci rozpočtového roka prekročiť 1/12 celkových výdavkov rozpočtu obce predchádzajúceho rozpočtového roka. Výnimku tvoria výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória, ktoré sa uhrádzajú v súlade s termínmi splácania dohodnutými v predchádzajúcom rozpočtovom roku a výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória na povinnú úhradu podľa osobitných predpisov.

2/ Rozpočtové príjmy a výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória sa zúčtujú s rozpočtom obce po jeho schválení.

V. časť Záverečný účet obce a peňažné fondy

1/ Po skončení rozpočtového roka obec údaje o rozpočtovom hospodárení súhrnne spracuje do záverečného účtu.

2/ Obec finančne usporiada svoje hospodárenie vrátane finančných vzťahov k zriadeným alebo založeným právnickým osobám a fyzickým osobám - podnikateľom a právnickým osobám, ktorým poskytli prostriedky svojho rozpočtu; ďalej usporiadajú finančné vzťahy k štátnemu rozpočtu, štátnym fondom, rozpočtom iných obcí a k rozpočtom vyšších územných celkov.

3/ Záverečný účet obce obsahuje najmä:

- a) údaje o plnení rozpočtu v súlade s rozpočtovou klasifikáciou,
- b) bilanciu aktív a pasív,
- c) prehľad o stave a vývoji dlhu,
- d) údaje o hospodárení príspevkových organizácií v ich pôsobnosti,
- e) prehľad o poskytnutých zárukách podľa jednotlivých príjemcov,
- f) údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti
- g) hodnotenie plnenia programov obce

4/ Ak možno použiť v rozpočtovom roku v súlade s osobitným predpisom nevyčerpané účelovo určené prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu, tieto nevyčerpané prostriedky sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce z tohto prebytku vylučujú. Prebytok rozpočtu obce je zdrojom rezervného fondu, prípadne ďalších peňažných fondov.

5/ Prebytok hospodárenia obec prevedie na osobitný účet a v nasledujúcich rozpočtových rokoch ich zaradí do rozpočtu obce ako príjmovú finančnú operáciu. Použitie prostriedkov na určený účel je výdavkom rozpočtu obce v nasledujúcich rozpočtových rokoch.

6/ O použití prebytku rozpočtu alebo o spôsobe vysporiadania schodku rozpočtu rozhoduje obecné zastupiteľstvo pri prerokovaní záverečného účtu obce. Schodok rozpočtu obec vysporiada predovšetkým z rezervného fondu, z ďalších peňažných fondov alebo z návratných zdrojov financovania.

7/ Pred schválením sa návrh záverečného účtu obce predkladá na verejnú diskusiu podľa osobitného predpisu.

8/ Prerokovanie záverečného účtu obce sa uzatvára jedným z týchto výrokov:

- a) celoročné hospodárenie sa schvaľuje bez výhrad,
- b) celoročné hospodárenie sa schvaľuje s výhradami.

9/ Ak sa záverečný účet schváli s výhradami, obecné zastupiteľstvo je povinné prijať opatrenia na nápravu nedostatkov.

10/ Návrh záverečného účtu obec prerokuje najneskôr do šiestich mesiacov po uplynutí rozpočtového roka.

11/ Obec môže vytvárať peňažné fondy. Zdrojmi peňažných fondov môžu byť najmä

- a) prebytok rozpočtu za uplynulý rozpočtový rok,
- b) zisk z podnikateľskej činnosti po zdanení,
- c) zostatky peňažných fondov z predchádzajúcich rozpočtových rokov a zostatky príjmových finančných operácií.

12/ Zostatky peňažných fondov koncom roka neprepadajú. O použití peňažných fondov rozhoduje obecné zastupiteľstvo.

13/ Prostriedky peňažných fondov používa obec prostredníctvom svojho rozpočtu okrem prevodov prostriedkov medzi jednotlivými peňažnými fondmi navzájom a okrem prípadov, keď sa prostriedky peňažných fondov použijú len na vyrovnanie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami svojho rozpočtu v priebehu rozpočtového roka.

14/ Obec vytvára rezervný fond vo výške určenej ich zastupiteľstvom, najmenej však 10 % z prebytku rozpočtu zisteného podľa 16 odst. 6 Zák. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

VI. časť

Zodpovednosť za hospodárenie a porušenie finančnej disciplíny

1/ Za hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami obce zodpovedá starosta obce, dodržiavanie rozpočtového hospodárenia sleduje a správu o plnení rozpočtu obce spracováva účtovníčka. Predloženie správy o plnení rozpočtu zabezpečuje starosta obce najmenej 1 krát polročne.

2/ Za hospodárenie s rozpočtovými prostriedkami a za vykonanie rozpočtových opatrení podľa odvetvovej klasifikácie zodpovedá účtovníčka obce.

3/ Pri porušení finančnej disciplíny subjektami, ktorým boli poskytnuté prostriedky z obecného rozpočtu sa postupuje v zmysle osobitného predpisu.

4/ Pri porušení zásad rozpočtového hospodárenia obce Rabčice pracovníkmi obce rozhodne o miere zodpovednosti zamestnanca starosta obce.

VII. časť

Záverčné ustanovenia

1/ Zmeny a doplnky tejto smernice schvaľuje OZ.

2/ Interná smernica č. 2/2008 bola schválená na zasadnutí Obecného zastupiteľstva v Rabčiciach dňa 31.1.2008, Uznesením číslo 1/2008 pod B/ Schvaľuje: bod č. 5.

3/ Táto interná smernica nadobúda platnosť dňom vydania – 31.1.2008 a je záväzná pre všetkých pracovníkov Obecného úradu v Rabčiciach.

Jozef Slovák
starosta obce

